Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
C-sarja

C/2026/2608

20.5.2026

Euroopan alueiden komitean lausunto – Euroopan kilpailukykyrahasto

(C/2026/2608)

Esittelijä: Pehr GRANFALK (SE, EPP), Solnan kaupunginvaltuuston jäsen

Viiteasiakirja: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma, asetusten (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/783 kumoamisesta ja asetusten (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 ja (EU) [EDIP] muuttamisesta

COM(2025) 555 final

I. MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

Johdanto-osan 5 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tämä edellyttää myös, että unionin rahoituksella helpotetaan innovatiivisten ja teollisten ekosysteemien luomista ja laajentamista siten, että eri toimijat pääsevät synergiseen vuorovaikutukseen. Menestyksekkäille ekosysteemeille on ominaista intensiivinen ja ketterä vuorovaikutus ja yhteistyö pienten ja suurten yritysten, yliopistojen tutkimuslaitosten, infrastruktuurin tarjoajien, sijoittajien ja viranomaisten välillä. Ilman tällaista yhteistyötä yksittäisten innovaatioiden ja teollisten ekosysteemien sisällä ja niiden välillä innovointipotentiaali jää hyödyntämättä.	Tämä edellyttää myös, että unionin rahoituksella helpotetaan innovatiivisten ja teollisten ekosysteemien luomista ja laajentamista siten, että eri toimijat pääsevät synergiseen vuorovaikutukseen. Menestyksekkäille ekosysteemeille on ominaista intensiivinen ja ketterä vuorovaikutus ja yhteistyö pienten ja suurten yritysten, yliopistojen tutkimuslaitosten, infrastruktuurin tarjoajien, sijoittajien ja viranomaisten välillä ***kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla***. Ilman tällaista yhteistyötä yksittäisten innovaatioiden ja teollisten ekosysteemien sisällä ja niiden välillä innovointipotentiaali jää hyödyntämättä.

Perustelu

Korostetaan eurooppalaisen kilpailukykyrahaston roolia arvoketjun rakentajana, kun sillä tuetaan strategisten infrastruktuurien käyttöönottoa alueilla ja nykyisissä innovaatioekosysteemeissä ja luodaan vahvempia yhteyksiä näiden ekosysteemien välillä kaikkialla EU:ssa. Näin se auttaa edistämään yhdennettyjen eurooppalaisten toimitusketjujen kehittämistä ja samalla vahvistamaan alueellista yhteenkuuluvuutta ja kilpailukykyä.

Muutosehdotus 2

Uusi johdanto-osan 51 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	Kilpailukykyrahaston keskeisenä tavoitteena olisi oltava sisämarkkinoiden toteuttamisen edistäminen ja tukeminen antamalla yrityksille, myös pk-yrityksille ja startup-yrityksille, mahdollisuus kasvaa, laajentua ja innovoida. Kilpailukykyrahaston avulla olisi ensisijaisesti

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	pyrittävä helpottamaan yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta, tietoa ja hallinnollista apua ja siten edistämään kilpailukykyisempiä, dynaamisempia ja yhdentyneempiä sisämarkkinoita kaikissa jäsenvaltioissa. Tähän tukeen olisi sisällyttävä myös tehostettu ohjeistus ja tietoisuuden lisääminen siitä, miten unionin varoja ja niihin liittyviä välineitä pääsee käyttämään, sekä pyrkimys vähentää hallinnollista ja byrokraattista rasitetta, joka tällä hetkellä haittaa tällaisen rahoituksen ja tukitoimenpiteiden tosiasiallista hyödyntämistä.

Perustelu

On tärkeää, että kilpailukykyrahaston toiminnassa asetetaan etusijalle sisämarkkinoiden toteuttamisen edistäminen auttamalla yrityksiä. Sen avulla olisi myös lisättävä tietoisuutta EU:n rahoitusmahdollisuuksista ja vähennettävä samalla hallinnollista rasitetta, joka estää yrityksiä hyödyntämästä näitä välineitä täysipainoisesti.

Muutosehdotus 3

2 artiklan 1 kohdan uusi alakohta (22)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	Tässä asetuksessa 'kilpailukyvyllä' olisi tarkoitettava toimenpiteitä, jotka lisäävät talouskasvua, innovointia, alueellista häiriönsietokykyä ja tuottavuutta vastauksena markkinoiden kysyntään sisämarkkinoilla sekä parantavat tuotteiden ja palvelujen laatua ja hintasuhdetta.

Perustelu

Kilpailukykyrahaston yhteydessä kilpailukyky olisi hyvä määritellä markkinasuuntautuneesti ja paikkalähtöisesti.

Muutosehdotus 4

Lisätään 2 artiklan 21 kohdan jälkeen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	Paikkalähtöisen innovoinnin määritelmä: ***Paikkalähtöisellä innovoinnilla tarkoitetaan paikallisiin ja alueellisiin olosuhteisiin perustuvaa innovointia, ja sillä pyritään edistämään talouskasvua, parantamaan elämänlaatua ja tukemaan kestävää kehitystä alue- ja paikallistasolla. Samalla se tarjoaa hyviä mahdollisuuksia edistää EU:n kilpailukyky- ja innovaatio-ohjelmien toteuttamista.***

Perustelu

Selvennetään, että on erilaisia alueellisia olosuhteita, jotka ovat tärkeitä kilpailukyvyn paranemiseen johtavan innovoinnin kannalta.

Muutosehdotus 5

3 artiklan 1 kohdan e alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
yhdenmukaistamalla tutkimuksen, innovoinnin ja teollisuuspolitiikan tuki, jotta unionin huipputason tutkimus saadaan muunnettua unionin teollisuuden kilpailuvaltiksi maailmanmarkkinoilla ja valmistusteollisuuden tulevaisuus turvataan Euroopassa;	yhdenmukaistamalla tutkimuksen, innovoinnin***, myös paikkalähtöisen innovoinnin,*** ja teollisuuspolitiikan tuki, jotta unionin huipputason tutkimus saadaan muunnettua unionin teollisuuden kilpailuvaltiksi maailmanmarkkinoilla ja valmistusteollisuuden tulevaisuus turvataan Euroopassa;

Muutosehdotus 6

3 artiklan 1 kohdan k alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
varmistamalla oikeudenmukainen siirtymä kestävään, vähähiiliseen ja digitaaliseen talouteen, joka on kaikille tasapuolinen ja tukee työntekijöitä ja yhteisöjä.	varmistamalla oikeudenmukainen siirtymä kestävään, vähähiiliseen ja digitaaliseen talouteen, joka on kaikille tasapuolinen ja tukee työntekijöitä ja yhteisöjä ***kaikilla alueilla ja kaikissa jäsenvaltioissa teknologianeutraaliutta noudattaen ja kiinnittäen erityistä huomiota energiavaltaisista teollisuudenaloista riippuvaisiin alueisiin***.

Perustelu

Kehotetaan toteuttamaan oikeudenmukaiseen siirtymään kohdennettuja toimenpiteitä, joilla tuetaan yhteiskunnallisia muutoksia, mukaan lukien talouden monipuolistaminen sekä täydennys- ja uudelleenkoulutus, niiden myönteisten kokemusten pohjalta, joita nykyisellä rahoituskaudella on saatu oikeudenmukaisen siirtymän mekanismista asettamalla kunnat ja alueet sen keskiöön.

Muutosehdotus 7

3 artiklan 2 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen -ikkunan erityistavoitteet koskevat Euroopan teollisuuden, myös pk-yritysten ja energiaintensiivisten teollisuudenalojen, vähähiilistämisen tukemista, puhtaan teknologian valmistuksen ja sen toimitusketjujen tukemista sekä kestävään, kiertotalouteen perustuvaan, energia-, vesi- ja resurssitehokkaaseen, ilmastoneutraaliin ja selviytymiskykyiseen talouteen siirtymisen edistämistä. Tähän sisältyy vähähiilistämiseen tähtäävien teknologioiden ja muiden ratkaisujen käyttöönotto teollisuuden prosesseissa ja toiminnoissa sekä energiantuotannon vähähiilistäminen, energiatehokkuuden edistäminen, uusiutuvien ja puhtaiden energiaratkaisujen käyttöönotto, energiajärjestelmän joustavuuden kehittäminen, puhtaiden tuotteiden edelläkävijämarkkinoiden toteuttaminen, energia- ja liikenneinfrastruktuurien ja -järjestelmien kehittäminen, häiriönsietokyvyn lisääminen, integrointi ja digitalisointi, älykkään liikkuvuuden ja kestävien	Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistäminen -ikkunan erityistavoitteet koskevat Euroopan teollisuuden, myös pk-yritysten ja energiaintensiivisten teollisuudenalojen, vähähiilistämisen tukemista, puhtaan teknologian valmistuksen ja sen toimitusketjujen tukemista sekä kestävään, kiertotalouteen perustuvaan, energia-, vesi- ja resurssitehokkaaseen, ilmastoneutraaliin ja selviytymiskykyiseen talouteen siirtymisen edistämistä ***ympäristön – myös ilman, veden ja maaperän – laadun suojelemiseksi, ennallistamiseksi ja parantamiseksi sekä luontokadon ja ekosysteemien heikkenemisen pysäyttämiseksi ja tämän kehityksen kääntämiseksi myönteiseen suuntaan teknologianeutraaliuden periaatetta noudattaen. Tähän kuuluu myös oikeudenmukaisen siirtymän tukeminen, kuten räätälöidyt alueelliset toimet, joilla tuetaan tiiviissä yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten ja työmarkkinaosapuolten kanssa yhteiskunnallisia muutoksia, mukaan lukien talouden monipuolistaminen***

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
vaihtoehtoisten polttoaineiden sekä kestävän sinisen talouden edistäminen, puhtaita ja vähähiilisiä rakennuksia, liikennettä ja teollisuutta koskevien innovatiivisten luontopohjaisten liiketoimintamallien ja kysyntäpuolen ratkaisujen kehittäminen sekä sellaisen tuotannon lisääminen, jolla edistetään Euroopan strategista riippumattomuutta.	***sekä täydennys- ja uudelleenkoulutus alueilla ja yhteisöissä, joihin ilmastoneutraaliuteen siirtyminen ja muut rakenteelliset muutokset vaikuttavat eniten.*** Tähän sisältyy vähähiilistämiseen tähtäävien teknologioiden ja muiden ratkaisujen käyttöönotto teollisuuden prosesseissa ja toiminnoissa sekä ***paikallisten ja alueellisten ilmasto- ja energiasuunnitelmien täytäntöönpano,*** energiantuotannon vähähiilistäminen, energiatehokkuuden edistäminen, uusiutuvien ja puhtaiden energiaratkaisujen käyttöönotto, energiajärjestelmän joustavuuden kehittäminen, puhtaiden tuotteiden edelläkävijämarkkinoiden toteuttaminen, energia- ja liikenneinfrastruktuurien ja -järjestelmien kehittäminen, häiriönsietokyvyn lisääminen, integrointi ja digitalisointi, älykkään liikkuvuuden ja kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden sekä kestävän sinisen talouden edistäminen, puhtaita ja vähähiilisiä rakennuksia, liikennettä ja teollisuutta koskevien innovatiivisten luontopohjaisten liiketoimintamallien ja kysyntäpuolen ratkaisujen kehittäminen***, vähähiiliseen ja digitaaliseen talouteen siirtymisessä välttämättömien raaka-aineiden saatavuuden takaaminen*** sekä sellaisen tuotannon lisääminen, jolla edistetään Euroopan strategista riippumattomuutta.

Perustelu

Korostetaan tarvetta lisätä puhtaan energian tuotantoa ja tarjontaa EU:ssa samalla kun jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus omaksua teknologianeutraali lähestymistapa, joka vastaa parhaiten niiden omien alueiden tarpeita, ja mahdollistetaan keskeisinä tukijoina toimivien paikallisten ja alueellisten energiayhteisöjen julkinen osallistuminen.

AK suhtautuu myönteisesti siihen, että mukaan on otettu erityinen politiikkaikkuna, joka koskee puhdasta siirtymää ja teollisuuden vähähiilistämistä. Sen täytäntöönpano on vahvasti riippuvainen paikallisista ja alueellisista valmiuksista, ja komitea kehottaa siksi toteuttamaan kohdennetumpia toimia puhtaan siirtymän lisäksi myös oikeudenmukaisen siirtymän edistämiseksi, jotta voidaan tukea teollisuuden muutosta ja vähentää ilmastonmuutoksen vaikutusten taloudellisia ja yhteiskunnallisia kustannuksia.

Muutosehdotus 8

3 artiklan 2 kohdan c alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
[– –] teknologisen suvereniteetin saavuttaminen rakentamalla selviytymiskykyisiä digitaalisia ekosysteemejä ja varmistamalla kyberturvallisuuden korkea taso unionissa,	[– –] teknologisen suvereniteetin saavuttaminen rakentamalla selviytymiskykyisiä digitaalisia ekosysteemejä ja varmistamalla kyberturvallisuuden korkea taso unionissa***, myös kaikilla hallinnon tasoilla***,

Muutosehdotus 9

3 artiklan 2 kohdan d alakohdan 4 alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Siviiliturvallisuusalan tukemisen erityistavoitteet koskevat Euroopan siviiliturvallisuusalan kilpailukyvyn ja reagointikyvyn vahvistamista seuraavilla aloilla: turvallisuus, kriittisten ja kaksikäyttöinfrastruktuurien	Siviiliturvallisuusalan tukemisen erityistavoitteet koskevat Euroopan siviiliturvallisuusalan kilpailukyvyn ja reagointikyvyn vahvistamista seuraavilla aloilla: turvallisuus, kriittisten ja kaksikäyttöinfrastruktuurien

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
häiriönsietokyky, teknologiat, mukaan lukien kriittinen energiainfrastruktuuri, ja ratkaisut tavaroiden ja henkilöiden tarkastamiseksi rajoilla, rajojen suojaaminen, merellinen turvallisuus, tulliturvallisuus ja siviilivalmius turvallisuusuhkia vastaan sekä asiaankuuluvien loppukäyttäjien valmiuksien vahvistaminen siviiliturvallisuusalalla.	häiriönsietokyky, teknologiat, mukaan lukien kriittinen energiainfrastruktuuri, ja ratkaisut tavaroiden ja henkilöiden tarkastamiseksi rajoilla, rajojen suojaaminen, merellinen turvallisuus, tulliturvallisuus ja siviilivalmius turvallisuusuhkia ***ja ilmastoon liittyviä katastrofeja*** vastaan sekä asiaankuuluvien loppukäyttäjien valmiuksien vahvistaminen siviiliturvallisuusalalla.

Muutosehdotus 10

5 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Asetuksen (EU) [XXX][kansallisten ja alueellisten kumppanuuksien rahastoa koskeva asetus] X artiklan mukaisesti jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa kohdennetut varat voidaan niiden pyynnöstä asettaa kilpailukykyrahaston käyttöön.	**Poistetaan**

Muutosehdotus 11

7 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio ja jäsenvaltiot helpottavat omien vastuualueidensa mukaisesti koordinointia ja johdonmukaisuutta Euroopan kilpailukykyrahaston ja kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevien suunnitelmien välillä siltä osin kuin on kyse yhteisistä kilpailukyvyn painopisteistä tietyillä keskeisillä aloilla ja strategisesti tärkeistä ja Euroopan yhteistä etua koskeviksi katsotuista hankkeista.	Komissio ja jäsenvaltiot helpottavat omien vastuualueidensa mukaisesti koordinointia ja johdonmukaisuutta Euroopan kilpailukykyrahaston ja kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevien suunnitelmien välillä siltä osin kuin on kyse yhteisistä kilpailukyvyn painopisteistä tietyillä keskeisillä aloilla ja strategisesti tärkeistä ja Euroopan yhteistä etua koskeviksi katsotuista hankkeista. ***Tällaiseen koordinointiin olisi otettava mielekkäällä tavalla mukaan alueet monitasoista hallintoa ja kumppanuutta koskevien säännösten pohjalta (kansallisiin ja alueellisiin kumppanuussuunnitelmiin liittyvästä rahastosta annetun asetuksen 6 artiklan mukaisesti) ja noudattaen kaikilta osin kumppanuutta koskevia eurooppalaisia käytännesääntöjä.***

Muutosehdotus 12

Uusi 7 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	Jotta voidaan varmistaa Euroopan unionin oikeudenmukaista siirtymää koskevien toimien jatkuvuus, Euroopan komissio ja jäsenvaltiot varmistavat,

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	että tämän asetuksen nojalla myönnettävä tuki on johdonmukaista ja täydentää alueellisia siirtymästrategioita ja kansallisia ja alueellisia kumppanuussuunnitelmia koskevassa asetuksessa (EU) [XXX] vahvistettuja lukuja erityisesti alueilla, joihin ilmastoneutraaliin ja resurssitehokkaaseen talouteen siirtyminen vaikuttaa eniten. Paikallis- ja alueviranomaiset otetaan tiiviisti mukaan tällaisen tuen suunnitteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin monitasoisen hallinnon ja kumppanuuden periaatteiden mukaisesti.

Muutosehdotus 13

9 a artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	1. Jäljempänä 15 artiklassa tarkoitetuissa työohjelmissa vahvistetuissa myöntämisperusteissa otetaan tarvittaessa huomioon seuraavat periaatteet, jos se on asianmukaista myöntämismenettelyn luonteesta riippuen: ***a) arvio jätettyjen ehdotusten laadusta 3 artiklassa asetettuihin tavoitteisiin nähden;*** ***b) arvio ehdotusten odotetuista tuloksista ja niiden vaikutuksesta 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseen;*** ***c) ehdotusten kyky tukea III, IV, V ja VI luvun sekä VII luvun 1, 3 ja 4 jakson mukaisia erityistoimia toimien luonne huomioon ottaen;*** ***d) todistettu vaikutus innovaatioekosysteemin vahvistamiseen paikkalähtöisen innovoinnin avulla.*** ***2. Kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajat eivät ole läsnä myöntämisperusteita käsiteltäessä.*** ***3. Tätä artiklaa ei sovelleta työohjelmiin, jotka on hyväksytty VII luvun 2 jakson mukaisten toimien toteuttamiseksi.***

Perustelu

Selkiytetään tekstiä.

Muutosehdotus 14

10 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Työohjelmassa, investointisuuntaviivoissa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan vahvistaa tukikelpoisuusedellytykset unionin kilpailukyvyn varmistamiseksi, mukaan lukien taloudellisten etujen ja unionin riippumattomuuden suojaaminen, silloin, kun se on tarpeen ja asianmukaista, myös etuuskohteluehdoilla, kuten rajoituksilla tai unionin toimijoille asetettavilla kannustimilla, kuitenkin samalla pitäen huolta siitä, että sisämarkkinoiden vääristymistä rajoitetaan. Tukikelpoisuusedellytyksiä voi olla esimerkiksi:	Työohjelmassa, investointisuuntaviivoissa tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa voidaan vahvistaa tukikelpoisuusedellytykset unionin kilpailukyvyn varmistamiseksi, mukaan lukien taloudellisten etujen ja unionin riippumattomuuden suojaaminen, silloin, kun se on tarpeen ja asianmukaista, myös etuuskohteluehdoilla, kuten rajoituksilla tai unionin toimijoille asetettavilla kannustimilla, kuitenkin samalla pitäen huolta siitä, että ***asianmukaisissa vaikutustenarvioinneissa tai alueellisten vaikutusten arvioinneissa havaittua*** sisämarkkinoiden vääristymistä rajoitetaan. Tukikelpoisuusedellytyksiä voi olla esimerkiksi:

Muutosehdotus 15

14 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio nimittää kilpailukykyrahaston strategisen sidosryhmälautakunnan jäsenet avoimen nimitys- tai kiinnostuksenilmaisupyynnön tai molempien perusteella sen mukaan, minkä komissio katsoo asianmukaisimmaksi, ja kokoonpanossa pyritään tasapainoon alan, organisaatiotyypin, mukaan lukien yksityiset sijoittajat, sekä -koon, asiantuntemuksen, sukupuolen, iän ja maantieteellisen jakauman välillä. Lautakunnan jäsenten toimikausi on enintään neljä vuotta, ja se voidaan uusia kerran. Lautakunnan jäsenten on toimittava puolueettomasti ja rehellisesti.	Komissio nimittää kilpailukykyrahaston strategisen sidosryhmälautakunnan jäsenet avoimen nimitys- tai kiinnostuksenilmaisupyynnön tai molempien perusteella sen mukaan, minkä komissio katsoo asianmukaisimmaksi, ja kokoonpanossa pyritään tasapainoon alan, organisaatiotyypin, mukaan lukien yksityiset sijoittajat, sekä -koon, asiantuntemuksen, sukupuolen, iän ja maantieteellisen jakauman välillä ***kaikilla hallinnon tasoilla, mukaan lukien alue- ja paikallisviranomaiset sekä alueelliset klusterit***. Lautakunnan jäsenten toimikausi on enintään neljä vuotta, ja se voidaan uusia kerran. Lautakunnan jäsenten on toimittava puolueettomasti ja rehellisesti.

Muutosehdotus 16

14 artiklan 11 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio varmistaa, että sidosryhmiä kuullaan työohjelmia laadittaessa, ja perustaa sitä varten yhden tai useamman temaattisen foorumin kutakin ikkunaa kohden.	Komissio varmistaa, että ***kaikkien hallintotasojen*** sidosryhmiä***, mukaan lukien alueelliset innovaatiokeskukset, klusterit ja aluekehitysvirastot,*** kuullaan työohjelmia laadittaessa, ja perustaa sitä varten yhden tai useamman temaattisen foorumin kutakin ikkunaa kohden.

Muutosehdotus 17

Uusi artikla 14 artiklan jälkeen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	Paikkalähtöisen innovoinnin edistäminen:
	— Euroopan kilpailukykyrahastolla edistetään ja hyödynnetään paikkalähtöisen innovoinnin potentiaalia i) ottamalla oppia paikallisesta dynamiikasta, ii) mukauttamalla eurooppalaiset investoinnit yhteisiin painopisteisiin ja iii) laajentamalla tuottavuuden kasvupotentiaalia, millä varmistetaan parempi käyttöönotto ja skaalautuminen, samalla kun edistetään talouskasvua kaikentyyppisissä paikoissa ja säilytetään kestävyyteen ja osallisuuteen tähtäävien EU:n toimien suunta.
	— Tämä saavutetaan mukauttamalla EU:n sekä kansallisen ja alueellisen tason hallintorakenteet keskeisiin painopisteisiin ja luomalla siten perusta alueellisten ekosysteemien aktiiviselle osallistumiselle rahaston erityistavoitteisiin.
	— Tähän tähdätään seuraavilla toimilla:
	— Tehostetaan synergioita yhdistelemällä paikkalähtöiseen innovointiin ohjattavia EU:n tukia EU:n pitkän aikavälin kestävyys- ja osallistavuustavoitteiden mukaisten, Euroopan alueilla toteutettavien uudistettujen älykkään erikoistumisen strategioiden avulla.
	— Tehostetaan synergioita yhdistelemällä uudistettuihin älykkään erikoistumisen strategioihin perustuvia paikallisia, alueellisia ja kansallisia tukia EU:n kilpailukyvyn ja innovoinnin painopisteiden saavuttamiseksi.
	— Kehitetään paikkalähtöisiä innovointijärjestelmiä valmiuksia lisäävillä toimenpiteillä, joilla edistetään muutosvoimaisia innovointitapoja.
	— Mahdollistetaan yhteiskehittäminen ja vastavuoroinen oppiminen rajatylittävästi ja eri politiikanalojen ja hallintotasojen välillä, jotta voidaan varmistaa horisontaalinen ja vertikaalinen johdonmukaisuus tukemalla innovaatioekosysteemien verkostoitumista erityisesti eurooppalaisissa arvoketjuissa.
	— Luodaan käytäntöyhteisö innovatiivisten välineiden soveltamiseksi paikkalähtöisen innovaatiovetoisen muutoksen uudenaikaisimpien konseptien edistämisessä.
	— Tarjotaan resursseja uusien lähestymistapojen kehittämiseen innovoinnin edistämisessä ja niiden testaamiseen paikallis-/aluetasolla erityisten sääntelyyn liittyvien oppimistilojen avulla.
	— Tuetaan toimenpiteitä, joilla edistetään kumppanuutta ja politiikkojen ja toimenpiteiden monitasoista hallintoa paikkalähtöisen innovaatiovetoisen muutoksen tukemiseksi koordinoidulla ja johdonmukaisella tavalla.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	Kussakin kilpailukykyrahaston rahoitustavoitteessa olisi huomioitava tarve ottaa toimintapolitiikkojen täytäntöönpanossa huomioon paikkalähtöiset innovointijärjestelmät.

Perustelu

Ehdotetaan paikkalähtöisen innovoinnin käsitteen nimenomaista sisällyttämistä Euroopan kilpailukykyrahaston keskeiseksi toteutusvälineeksi – muun muassa älykkään erikoistumisen strategioiden yhteydessä kerättyjen kokemusten pohjalta –, jotta voidaan varmistaa, että investointeja ohjataan nouseviin teknologioihin ja nämä muunnetaan uusiksi tuotteiksi ja että osaamispotentiaali otetaan käyttöön kaikilla alueilla.

Muutosehdotus 18

15 artiklan 1 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Työohjelmissa voidaan vahvistaa	1. Työohjelmissa voidaan vahvistaa
a) kilpailukykyrahaston toimet ja niihin liittyvät määrärahat sekä 2 kohdassa tarkoitetussa työohjelman erityisessä osassa esitetyt toimet;	a) kilpailukykyrahaston toimet ja niihin liittyvät määrärahat sekä 2 kohdassa tarkoitetussa työohjelman erityisessä osassa esitetyt toimet***, jotka perustuvat yksilöityjen tarpeiden ja ehdotettujen toimien perusteelliseen arviointiin. Jos kansallista tasoa alemman tason tietoja ei ole saatavilla, työohjelmissa voidaan käyttää sellaisten vapaaehtoisten itsearviointivälineiden tuloksia, jotka on kehitetty Euroopan komission suoralla tai välillisellä tuella***;

Muutosehdotus 19

16 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jotta voidaan edistää häiriönsietokykyisiä unionin arvoketjuja, työohjelmiin voi sisältyä arvoketjuja laajentavia erityisiä ehdotuspyyntöjä, joilla tuetaan sekä hankkeiden valmistelua että julkisen ja yksityisen lisäpääoman hankkimista eri jäsenvaltioiden toimittajien, valmistajien ja innovoijien tuomiseksi yhteen ja hankintalähteiden monipuolistamiseksi.	Jotta voidaan edistää häiriönsietokykyisiä unionin arvoketjuja, työohjelmiin voi sisältyä arvoketjuja laajentavia erityisiä ehdotuspyyntöjä, joilla tuetaan sekä hankkeiden valmistelua että julkisen ja yksityisen lisäpääoman hankkimista eri jäsenvaltioiden toimittajien, valmistajien ja innovoijien tuomiseksi yhteen ja hankintalähteiden monipuolistamiseksi. ***Työohjelmiin tulisi sisältyä myös toimenpiteitä, joilla edistetään paikallisten ja alueellisten ekosysteemien alueidenvälistä ja rajatylittävää yhteistyötä näissä arvoketjuissa.***

Muutosehdotus 20

21 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen kautta kilpailukykyrahastosta myönnettävän unionin tuen vähimmäismäärä on 17 000 000 000 euroa, joka käytetään 3 artiklassa vahvistettujen yleis- ja erityistavoitteiden tukemiseen. Vähimmäismäärää korotetaan 15 artiklassa säädetyistä työohjelmista saatavilla rahoitusosuuksilla. Rahoitusosuuksien on oltava kilpailukykyrahaston suosimia täytäntöönpanokeinoja, ja niitä käytetään talousarviotakuun tai rahoitusvälineiden rahoittamiseen.	Kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen kautta kilpailukykyrahastosta myönnettävän unionin tuen vähimmäismäärä on 17 000 000 000 euroa, joka käytetään 3 artiklassa vahvistettujen yleis- ja erityistavoitteiden tukemiseen. ***Vähimmäismäärää voidaan käyttää asetuksen (EU) 2021/523 8 artiklan 1 kohdan a, b, c ja d alakohdassa säädettyjen neljän politiikkaikkunan puitteissa.*** Vähimmäismäärää korotetaan 15 artiklassa säädetyistä työohjelmista saatavilla rahoitusosuuksilla. Rahoitusosuuksien on oltava kilpailukykyrahaston suosimia täytäntöönpanokeinoja, ja niitä käytetään talousarviotakuun tai rahoitusvälineiden rahoittamiseen.

Muutosehdotus 21

Uusi kohta 25 artiklan 1 kohdan jälkeen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	Komissio voi hyödyntää ja käyttää uudelleen kokonaisuudessaan tai osittain toteutuskumppaneiden kanssa asetuksen (EU) 2021/523 nojalla tehtyjä sopimuksia sekä arviointeja, jotka se itse tai muut yhteisöt ovat tehneet kyseisen asetuksen nojalla tehtyjen sopimusten yhteydessä, tämän kuitenkaan rajoittamatta uusien toteutuskumppaneiden oikea-aikaista valintaa.

Perustelu

Kuten johdanto-osan 69 kappaleessa todetaan, kilpailukykyrahaston InvestEU-välineen täytäntöönpanon olisi perustuttava olemassa oleviin sopimuksiin, oikeudellisten ja sopimusjärjestelyjen malleihin sekä vakiintuneisiin seuranta- ja raportointivälineisiin, jotta voidaan varmistaa moitteeton varainhoito, nopeutettu käyttöönotto ja yksinkertaistaminen valtuutetuille yhteisöille.

Muutosehdotus 22

27 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Perustetaan EU:n yritysverkosto, joka keskittyy erityisesti pk-, startup-, scaleup- ja pieniin midcap-yrityksiin ja jonka tarkoituksena on auttaa unionin yrityksiä parantamaan kilpailukykyään ja innovointivalmiuksiaan sekä kasvamaan ja laajentumaan sisämarkkinoilla ja niiden ulkopuolella. Verkoston on katettava koko unioni, sen on oltava maantieteellisesti tasapainoinen, ja siinä on otettava huomioon kaikentyyppisten unionin alueiden, mukaan lukien vähemmän kehittyneet alueet ja unionin syrjäisimmät alueet, erityispiirteet.	Perustetaan EU:n yritysverkosto, joka keskittyy erityisesti pk-, startup-, scaleup- ja pieniin midcap-yrityksiin ja jonka tarkoituksena on auttaa unionin yrityksiä parantamaan kilpailukykyään ja innovointivalmiuksiaan sekä kasvamaan ja laajentumaan sisämarkkinoilla ja niiden ulkopuolella. Verkoston on katettava koko unioni, sen on oltava maantieteellisesti tasapainoinen, ja siinä on otettava huomioon kaikentyyppisten unionin alueiden, mukaan lukien vähemmän kehittyneet alueet ja unionin syrjäisimmät alueet, erityispiirteet. ***Sen on mahdollisuuksien mukaan pohjauduttava jo olemassa oleviin verkostoihin.***

Muutosehdotus 23

28 artiklan 1 kohdan e alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
parannetaan pk-yritysten, myös pienten midcap-yritysten, rahoituksen saantia ja saatavuutta, myös mikrorahoituksen ja yhteiskunnallisille yrityksille annettavan tuen osalta;	parannetaan pk-yritysten, myös pienten midcap-yritysten, rahoituksen saantia ja saatavuutta, myös mikrorahoituksen ja yhteiskunnallisille yrityksille annettavan tuen osalta. ***Tukea olisi annettava pk-yrityksille paikallisesti siellä, missä ne toimivat***;

Muutosehdotus 24

29 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jokaisessa ikkunassa tuetaan startup-, pk- ja pieniin midcap-yrityksiin kohdennettuja alakohtaisia toimia tai strategisten alojen pk-yrityksiä koskevia ehdotuspyyntöjä, joiden tarkoituksena on edistää innovointia, liiketoiminnan kiihdyttämistä, kaupallistamista ja laajentamista.	Jokaisessa ikkunassa tuetaan startup-, pk- ja pieniin midcap-yrityksiin kohdennettuja alakohtaisia toimia tai strategisten alojen pk-yrityksiä koskevia ehdotuspyyntöjä, joiden tarkoituksena on edistää innovointia, liiketoiminnan kiihdyttämistä, kaupallistamista ja laajentamista***, pitkälti olemassa olevien tukirakenteiden pohjalta***.

Muutosehdotus 25

33 artiklan 1 alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Puhtaan siirtymän ja teollisuuden vähähiilistämisen ikkunan tuki toteutetaan erityisesti seuraavien toimien avulla:	Puhtaan siirtymän ja teollisuuden vähähiilistämisen ikkunan tuki ***on teknologianeutraalia ja*** toteutetaan erityisesti seuraavien toimien avulla:

Perustelu

Korostetaan teknologianeutraaliuden tarvetta.

Muutosehdotus 26

33 artiklan 1 kohdan c alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
c) Puhtaaseen energiaan ja vähähiilistämiseen liittyvät ratkaisut teollisuudessa, mukaan lukien energiaintensiivisten teollisuudenalojen sähköistäminen sekä hiilidioksidin talteenotto, hyödyntäminen ja varastointi***, ja kaupungeissa erityisesti energian, liikenteen ja rakennusten osalta***.	c) Puhtaaseen energiaan ja vähähiilistämiseen liittyvät ratkaisut teollisuudessa, mukaan lukien energiaintensiivisten teollisuudenalojen sähköistäminen sekä hiilidioksidin talteenotto, hyödyntäminen ja varastointi.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	d) Ilmasto- ja energiatoimintasuunnitelmien kehittäminen, täytäntöönpano ja seuranta paikallis- ja aluetasolla erityisesti energian, liikenteen ja rakennusten osalta.

Muutosehdotus 27

33 artiklan 1 kohdan o alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
o) Tuki toimille, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tai valvotaan niiden noudattamista. Tähän sisältyy asiaankuuluvien instituutioiden tukeminen, kansallisten viranomaisten välinen ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, tutkimus sekä välineiden ja infrastruktuurien, myös tietoteknisten infrastruktuurien ja välineiden, kehittäminen ja käyttöönotto.	o) Tuki toimille, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tai valvotaan niiden noudattamista. Tähän sisältyy asiaankuuluvien instituutioiden tukeminen, kansallisten viranomaisten ***ja paikallis- ja alueviranomaisten*** välinen ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, tutkimus sekä välineiden ja infrastruktuurien, myös tietoteknisten infrastruktuurien ja välineiden, kehittäminen ja käyttöönotto.

Muutosehdotus 28

Uusi alakohta 33 artiklan 1 kohdan o) alakohdan jälkeen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	Sellaisten paikkalähtöisten innovaatioekosysteemien kehittämisen tukeminen, jotka vahvistavat teollisuuden vähähiilistämisen ja oikeudenmukaisen siirtymän alueellista ulottuvuutta helpottamalla teollisuuden, pk-yritysten, tutkimusorganisaatioiden sekä kaupunkien ja alueiden välistä yhteistyötä; alueellisesti ankkuroitujen puhtaan teknologian arvoketjujen, osaamisen ja innovointivalmiuksien edistäminen; vähähiilistämisteknologioiden ja -ratkaisujen käyttöönoton ja laajentamisen mahdollistaminen kaikilla unionin alueilla.

Perustelu

On tärkeää varmistaa, että teollisuuden vähähiilistäminen ja oikeudenmukainen siirtymä perustuvat kunkin alueen erityisiin vahvuuksiin ja tarpeisiin, sekä rakentaa alueellisesti ankkuroituja arvoketjuja ja valmiuksia, jotta puhtaita teknologioita voidaan kehittää, ottaa käyttöön ja laajentaa kaikkialla unionissa.

Muutosehdotus 29

34 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Koordinointi- ja tukitoimia energiatehokkuuden ja puhtaan siirtymän alalla tukeville toimille annettava unionin tuki voi kattaa enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen soveltamista.	Koordinointi- ja tukitoimia energiatehokkuuden ja puhtaan siirtymän ***sekä ilmasto- ja vesiresilienssin*** alalla tukeville toimille annettava unionin tuki voi kattaa enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisrahoitusperiaatteen soveltamista.

Muutosehdotus 30

37 artiklan 1 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Terveydenhuollon, myös rajatylittävän terveydenhuollon, parantaminen ja suojelu priorisoimalla elinikäistä terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä terveys kaikissa politiikoissa- ja yhteinen terveys -lähestymistavan avulla painottaen erityisesti tartuntatauteja ja ei-tarttuvia tauteja, mukaan lukien mielenterveysongelmat, rappeuttavat terveysongelmat, autisminkirjon häiriöt, sydän- ja verisuonitaudit, syöpä ja muut ei-tarttuvat taudit, mukaan lukien saastumiseen sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvät taudit, ja tukemalla kansainvälisiä terveysaloitteita ja tehostamalla kansainvälistä yhteistyötä.	Terveydenhuollon, myös rajatylittävän ***ja maaseudun*** terveydenhuollon, parantaminen ja suojelu priorisoimalla elinikäistä terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä terveys kaikissa politiikoissa- ja yhteinen terveys -lähestymistavan avulla painottaen erityisesti tartuntatauteja ja ei-tarttuvia tauteja, mukaan lukien mielenterveysongelmat, rappeuttavat terveysongelmat, autisminkirjon häiriöt, sydän- ja verisuonitaudit, syöpä ja muut ei-tarttuvat taudit, mukaan lukien saastumiseen sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvät taudit, ja tukemalla kansainvälisiä terveysaloitteita ja tehostamalla kansainvälistä yhteistyötä.

Muutosehdotus 31

39 artiklan 2 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Teknologisen suvereniteetin saavuttaminen rakentamalla selviytymiskykyisiä digitaalisia ekosysteemejä, mukaan lukien edistyneet digitaaliset taidot, ja varmistamalla kyberturvallisuuden korkea taso unionissa. [– –]	Teknologisen suvereniteetin saavuttaminen rakentamalla selviytymiskykyisiä digitaalisia ekosysteemejä, mukaan lukien edistyneet digitaaliset taidot, ja varmistamalla kyberturvallisuuden korkea taso unionissa***, kaikki hallinnon tasot mukaan lukien***. [– –]

Muutosehdotus 32

39 artiklan 2 kohdan e alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tuki toimille, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tai valvotaan niiden noudattamista. Tähän sisältyy asiaankuuluvien instituutioiden tukeminen, kansallisten viranomaisten välinen ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, tutkimus sekä välineiden ja infrastruktuurien, myös tietoteknisten infrastruktuurien ja välineiden, kehittäminen ja käyttöönotto.	Tuki toimille, joilla kehitetään, pannaan täytäntöön ja seurataan asiaa koskevaa unionin lainsäädäntöä ja politiikkaa tai valvotaan niiden noudattamista. Tähän sisältyy asiaankuuluvien instituutioiden tukeminen, kansallisten viranomaisten välinen ja sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö, tutkimus***, paikallis- ja alueviranomaisilta saatu palaute*** sekä välineiden ja infrastruktuurien, myös tietoteknisten infrastruktuurien ja välineiden, kehittäminen ja käyttöönotto.

Muutosehdotus 33

52 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Unionin tuella voidaan kattaa enintään ***50*** prosenttia 44 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimien tukikelpoisista kustannuksista.	Unionin tuella voidaan kattaa enintään ***100*** prosenttia 44 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimien tukikelpoisista kustannuksista.

Perustelu

Asian kiireellisyyden vuoksi puolustusteollisuuden reagointivalmiuden parantamiselle, teolliselle laajentamiselle ja resilienssin parantamiselle ehdotetaan suurempaa tukea.

Muutosehdotus 34

60 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Copernicus myös tukee unionin ja jäsenvaltioiden toimintapolitiikan laatimista, toteuttamista ja seurantaa etenkin ympäristön, ilmastonmuutoksen, merten, merenkulun, ilmakehän, maatalouden ja maaseudun kehittämisen, kulttuuriperinnön säilyttämisen, pelastuspalvelun, infrastruktuurin seurannan ja turvallisuuden aloilla sekä digitaalitalouden alalla digitaalisen johtajuuden ikkunassa, jonka tavoitteet yhdenmukaistetaan Copernicus-ohjelman tavoitteen kanssa.	Copernicus myös tukee unionin ja jäsenvaltioiden ***sekä tarvittaessa paikallis- ja alueviranomaisten*** toimintapolitiikan laatimista, toteuttamista ja seurantaa etenkin ympäristön, ilmastonmuutoksen, merten, merenkulun, ilmakehän, maatalouden ja maaseudun kehittämisen, kulttuuriperinnön säilyttämisen, pelastuspalvelun, infrastruktuurin seurannan ja turvallisuuden aloilla sekä digitaalitalouden alalla digitaalisen johtajuuden ikkunassa, jonka tavoitteet yhdenmukaistetaan Copernicus-ohjelman tavoitteen kanssa.

Muutosehdotus 35

83 artiklan 7 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Unionin tekemien kansainvälisten sopimusten mukaisesti kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen tai Euroopan unionin muiden toimielinten, elinten ja laitosten edustajia voidaan kutsua tarkkailijoina komiteoiden eri kokoonpanojen kokouksiin niiden työjärjestyksessä vahvistetuin edellytyksin ja ottaen huomioon turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvä unionin edut. Kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajat eivät ole läsnä käsiteltäessä tukikelpoisuuteen liittyviä asioita, mukaan lukien tämän asetuksen 9 artiklan 10 kohtaan liittyviä asioita käsiteltäessä.	Unionin tekemien kansainvälisten sopimusten mukaisesti kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen tai Euroopan unionin muiden toimielinten***, myös Euroopan alueiden komitean***, elinten ja laitosten edustajia voidaan kutsua tarkkailijoina komiteoiden eri kokoonpanojen kokouksiin niiden työjärjestyksessä vahvistetuin edellytyksin ja ottaen huomioon turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen liittyvä unionin edut. Kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajat eivät ole läsnä käsiteltäessä tukikelpoisuuteen liittyviä asioita, mukaan lukien tämän asetuksen 9 artiklan 10 kohtaan liittyviä asioita käsiteltäessä.

II. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK)

Yleisiä huomioita

1. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen perustaa Euroopan kilpailukykyrahasto, jotta voidaan vastata Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuutta koskevassa Draghin raportissa yksilöityihin haasteisiin.

2. pitää tervetulleena Euroopan kilpailukykyrahaston tuen yksinkertaistamista, joustavuutta, synergioita ja vakauttamista, mutta korostaa, että 14 aiemman rahoitusohjelman yhdistäminen yhdeksi välineeksi voi tehdä haasteelliseksi vastata asianmukaisesti näiden politiikanalojen rahoitustarpeisiin ja välttää menettämästä aiemmissa ohjelmissa paikallis- ja aluetason tavoittamiseksi käytössä olleita tehokkaita välineitä.

3. korostaa, että ohjelmien yhdistäminen huomioon ottaen rahaston tarkistettua rakennetta ja hallintoa koskevaa avoimuutta on lisättävä, jotta voidaan selkeästi tunnistaa, mitkä ohjelmat ja välineet pysyvät rahaston piirissä missäkin ominaisuudessa ja mitkä lakkautetaan priorisoinnin seurauksena.

4. korostaa paikallis- ja alueviranomaisten keskeistä roolia paitsi rahaston tukikelpoisina edunsaajina myös tutkimus- ja koulutuslaitoksia, yrityksiä ja kansalaisyhteiskuntaa yhdistävien paikallisten ja alueellisten innovaatioekosysteemien keskeisinä mahdollistajina, edistäjinä ja testausalustoina.

5. korostaa siksi tarvetta yhdistää Draghin raportissa määritelty kilpailukykyä koskeva maailmanlaajuinen lähestymistapa paikkalähtöiseen lähestymistapaan, jolla vapautetaan kasvupotentiaalia kaikkialla EU:ssa.

6. korostaa, että uudistetut älykkään erikoistumisen strategiat (S3) ovat keskeinen paikkalähtöinen väline, jolla vahvistetaan kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien ja Euroopan kilpailukykyrahaston välisiä synergioita sovittamalla Euroopan kilpailukyvyn painopisteet yhteen alueellisten innovaatioekosysteemien ja teollisuuden vahvuuksien kanssa.

7. korostaa tässä yhteydessä koheesiopolitiikan keskeistä roolia myös investointipolitiikkana, jolla edistetään paikallista ja alueellista kilpailukykyä älykkäämmän Euroopan luomiseksi nykyisellä ohjelmakaudella, ja on siksi erittäin huolissaan seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen sisällytettävää kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa koskevasta ehdotuksesta, jossa alueiden roolia päätöksentekoprosessissa ei tunnusteta suorasanaisesti ja joka herättää kysymyksen siitä, miten kaikki EU:n alueet voivat hyötyä koheesiopolitiikasta.

8. muistuttaa tässä yhteydessä, että alueellinen yhteenkuuluvuus on perussopimukseen ankkuroitu tavoite, ja pyytää, että Euroopan kilpailukykyrahastoon sisällytetään ”ei merkittävää haittaa koheesiolle” -periaate ja edellytetään työohjelmien, ehdotuspyyntöjen ja valintojen alueellisten vaikutusten ennakkoarviointia.

9. kehottaa tasapainottamaan Euroopan kilpailukykyrahaston neljän politiikkaikkunan määrärahat uudelleen, jotta voidaan taata riittävät ja ennakoitavat resurssit sekä ekologiseen että digitaaliseen siirtymään, jotka ovat olennaisen tärkeitä Euroopan pitkän aikavälin kestävän ja osallistavan kilpailukyvyn kannalta.

10. korostaa, että EU:n kilpailukyky riippuu myös ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin liittyvien taloudellisten ja yhteiskunnallisten kustannusten vähentämisestä. Komitea kehottaa lisäämään konkreettisia toimia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja ilmastoon liittyviin katastrofeihin varautumiseksi.

11. korostaa, että kohtuuhintaisten asuntojen puutteesta on muodostunut taloudellinen uhka paikallis- ja aluetalouksien kilpailukyvylle, sillä se luo esteitä työmarkkinoille ja pahentaa työvoimapulaa. Komitea kehottaakin osoittamaan resursseja tämän kiireellisen haasteen lieventämiseksi myös kilpailukykyrahaston kautta.

Kilpailukykyrahaston tavoitteet ja rakenne

12. suhtautuu myönteisesti InvestEU-ohjelmalle Euroopan kilpailukykyrahaston puitteissa suunniteltuun vahvistettuun rooliin keskeisenä välineenä, jolla tuetaan teollista laajentamista strategisissa arvoketjuissa. Komitea korostaa, että tuen olisi ulotuttava teknologian kehittämistä pidemmälle, jotta voidaan edistää myös markkinoille saattamisen edellyttämiä taitoja, koulutusta ja valmiuksia. Keskitetysti hallinnoiduilla rahoitusvälineillä olisi autettava vähentämään teknologia-, rahoitus- ja markkinariskejä kriittisissä laajentumisvaiheissa ja vastattava samalla edelleen alueellisten ja paikallisten ekosysteemien tarpeisiin.

13. ehdottaa paikkalähtöistä innovointia koskevaa artiklaa, jolla varmistetaan, että Euroopan kilpailukykyrahasto edistää ja hyödyntää paikkalähtöisen innovoinnin potentiaalia i) ottamalla oppia paikallisesta dynamiikasta, ii) mukauttamalla eurooppalaiset investoinnit yhteisiin painopisteisiin ja iii) laajentamalla tuottavuuden kasvupotentiaalia ja edistää samalla talouskasvua kaikentyyppisissä paikoissa.

14. suhtautuu myönteisesti ajatukseen yhteisestä sääntökirjasta, jolla yksinkertaistetaan edelleen eri rahoitusvälineitä ja lisätään niiden välistä synergiaa ja parannetaan siten edunsaajien oikeusvarmuutta. Komitea korostaa kuitenkin, että tämä edellyttää tehokasta koordinointia ja selkeyttä, jotta vältetään päällekkäisyydet ja epäjohdonmukaisuudet täytäntöönpanossa. Se kehottaa siksi suunnittelemaan investoinnit kentällä toimivien teollisuuden toimijoiden konkreettisten tarpeiden mukaan, jotta voidaan maksimoida vaikutukset ja vahvistaa Euroopan pitkän aikavälin kilpailukykyä.

15. pitää myönteisenä aikomusta mukauttaa Euroopan kilpailukykyrahaston varojen käyttö EU:n laajuisiin tavoitteisiin. Komitea panee kuitenkin merkille, että ehdotuksessa ei viitata nimenomaisesti talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon tärkeänä koordinointimekanismina, ja kehottaa siksi selventämään, miten kilpailukykyrahasto olisi sen kanssa vuorovaikutuksessa.

16. pitää kuitenkin tärkeänä korostaa, että vaikka eurooppalainen ohjausjakso on merkittävä prosessi, investointien lisäämisen tehokas helpottaminen kilpailukykyrahaston avulla edellyttää välttämättä pitkän aikavälin ennustettavuuden ja vakauden varmistavaa toimintaympäristöä, jotta investointeja voidaan suojella vuotuisista talousarviomenettelyistä johtuvilta muutoksilta.

17. kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota sujuvan ja tehokkaan synergian varmistamiseen muiden EU:n ohjelmien ja politiikkojen, erityisesti kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien, Horisontti Eurooppa -ohjelman ja Verkkojen Eurooppa -välineen kanssa.

18. korostaa, että on tärkeää löytää tasapaino oikeudellisesti varman ja samalla läpinäkyvän ja helposti saatavilla olevan rahoitus- ja raportointimenettelyn välillä. Rahoituksen hallinnollinen kynnys ei saisi olla liian korkea, jotta ei suljeta pois pienempiä toimijoita, joilla on potentiaalia lisätä innovointia.

19. ehdottaa, että paikallis- ja alueviranomaisten edustajat otetaan mukaan Euroopan kilpailukykyrahaston neuvoa-antaviin komiteoihin ja hallintorakenteisiin, jotta varmistetaan toimivat yhteydet paikkalähtöiseen innovointiin, tehokkaat synergiat ruohonjuuritasolla tehtävien julkisten investointien kanssa ja keskittyminen räätälöityihin ratkaisuihin.

20. korostaa lisäksi, että Euroopan kilpailukykyrahastosta on tuettava aidosti yhteistä eurooppalaista teollisuuspolitiikkaa 27 kansalliseen toimintatapaan pirstoutuneen politiikan sijaan, ja kehottaa siksi nivomaan kilpailukyvyn koordinointivälineen tiiviisti Euroopan kilpailukykyrahastoon, jotta varmistetaan teollisuusinvestointien strateginen yhdenmukaisuus, yhtenäisyys ja koordinointi kaikkialla unionissa.

Kilpailukykyrahaston välineistö

21. vaatii, että paikallis- ja alueviranomaiset otetaan tiiviisti mukaan ja että niitä kuullaan säännöllisesti Euroopan kilpailukykyrahaston työohjelmien kehittämis- ja valmisteluprosessissa, jotta voidaan keskustella rahoituksen painopisteistä paikallisten ja alueellisten tarpeiden – myös pk-yritysten, startup-yritysten ja muiden tarpeiden – näkökulmasta ottaen huomioon, että pienimuotoinen innovointi toimii usein testausalustana uusille ratkaisuille.

22. suhtautuu myönteisesti ehdotettuun sisämarkkinoiden arvoketjujen kehittäjään innovatiivisena välineenä, jolla vahvistetaan yritysyhteyksiä yli rajojen, ja ehdottaa, että siihen sisällytetään erityisiä toimia julkisen ja yksityisen lisäpääoman saamiseksi ja houkuttelemiseksi investointeihin ja paikallis- ja alueviranomaisten osallistamiseksi tähän prosessiin. Tässä voitaisiin hyödyntää olemassa olevia alueellisia teollisuusalliansseja, kuten Euroopan puolijohdealueiden allianssia, autoteollisuusalueiden allianssia, Euroopan kemianteollisuusalueiden verkostoa ja eurooppalaista puolustusalan alueellista verkostoa.

23. painottaa alueellisten kehityspankkien ja osuustoiminnallisten tai vastaavien rahoituslaitosten roolia InvestEU-välineen ja erityisesti suunniteltujen kansallisten osioiden keskeisinä kumppaneina.

24. korostaa, että ehdotettujen toimenpiteiden, joilla tuetaan EU:n teknologia-alan edelläkävijöitä ja tuotannon lisäämiseen tähtääviä toimia, olisi perustuttava tehokkaisiin paikkalähtöisiin innovointistrategioihin, jotta varmistetaan niiden tehokas käyttöönotto paikallistasolla.

25. suhtautuu myönteisesti Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden (IPCEI) tukemiseen, mutta toistaa toiveensa IPCEI-hankkeiden luomis- ja hyväksymismenettelyjen yksinkertaistamisesta ja suoraviivaistamisesta sekä EU:n alueiden kannustamisesta liittymään tuleviin konsortioihin.

Hankeneuvonta, pk-yritysten yhteistyö, osaamisen kehittäminen ja rahoituksen saanti

26. korostaa, että pk-yritykset ovat Euroopan kilpailukyvyn keskeisiä edistäjiä. Komitea kehottaa korvamerkitsemään pk-yrityksille rahoitustukea Euroopan kilpailukykyrahastosta ja muistuttaa, että neuvonta- ja tukipalvelut eivät yksin riitä täyttämään niiden investointi- ja laajentumistarpeita.

27. suosittaa, että suunniteltu EU:n yritysverkosto rakennetaan Enterprise Europe Network -verkoston, Euroopan klusteriyhteistyöfoorumin ja muiden pk-yritysten panosta täydentävien alueellisten ekosysteemitoimijoiden asiantuntemuksen varaan.

Puhtaan siirtymän ja teollisuuden vähähiilistämisen tuki

28. suhtautuu myönteisesti siihen, että 43 prosenttia Euroopan kilpailukykyrahaston määrärahoista on korvamerkitty ilmastotoimiin, mutta peräänkuuluttaa selkeitä määritelmiä, avoimia kriteerejä ja mitattavissa olevia tuloksia, jotta voidaan varmistaa uskottavuus, välttää viherpesu ja mahdollistaa tehokas seuranta ja arviointi.

29. korostaa Life-ohjelman keskeistä roolia ilmasto-, energia- ja ympäristöpolitiikkojen käytännön täytäntöönpanon varmistamisessa ja kehottaa jatkamaan Life-toimia erillisenä ohjelmana, johon sovelletaan erityissääntelyä ja johon liittyvissä tulevissa ehdotuspyynnöissä keskitytään erityisesti paikallis- ja alueviranomaisiin.

30. korostaa, että kilpailukykyrahaston investoinneissa olisi keskityttävä teknologianeutraaliuteen ja mahdollistettava laaja valikoima ratkaisuja, mikä edistäisi vähähiilistämistä samalla kun varmistetaan energiaturvallisuus, kohtuuhintaisuus ja hintavakaus.

Terveyden, bioteknologian, maatalouden ja biotalouden tuki

31. suhtautuu myönteisesti ”terveys kaikissa politiikoissa” -lähestymistavan esille nostamiseen ja sitoumukseen vahvistaa terveydenhuoltojärjestelmien – kilpailukyvyn kannalta strategisen infrastruktuurin – innovatiivisuutta ja häiriönsietokykyä. Komitea muistuttaa, että kahdessa kolmasosassa EU:n jäsenvaltioista terveydenhuoltojärjestelmien hallinnoinnista vastaa aluehallinto.

32. kehottaa perustamaan Euroopan kilpailukykyrahaston kansallisia/alueellisia kumppanuuskeskuksia paikkalähtöisen ulottuvuuden sisällyttämiseksi rahaston terveystavoitteen hallinnointiin.

Digitaalisen johtajuuden tuki

33. kannattaa jatkuvaa tukea sekä vakiintuneille että kehitteillä oleville hajautetuille aloitteille ja hankkeille, joita on toteutettu paikallis- tai aluetasolla kuluvan ja edellisten ohjelmakausien aikana, riippumatta siitä, missä määrin ne saavat yhteisrahoitusta EU:n talousarviosta.

34. toistaa komissiolle esittämänsä kehotuksen perustaa paikallis- ja alueviranomaisia varten yksi yhteinen tekoälyrahasto osana erityistoimia digitaalisen johtajuuden tukemiseksi, jotta voidaan nopeuttaa asiaankuuluvissa EU:n strategia-asiakirjoissa suunniteltujen toimien kattavaa täytäntöönpanoa.

Resilienssin ja turvallisuuden, puolustusteollisuuden ja avaruustoiminnan tuki

35. korostaa alueiden roolia puolustusteollisen perustan laajentamisessa, jota ne edesauttavat luomalla alueellista yhteenkuuluvuutta tukevia suorituskykyisiä alueellisia ekosysteemejä ja tukemalla pk-yrityksiä ja startup-yrityksiä, sekä niiden roolia kansalaisten, yritysten ja paikallisen infrastruktuurin varautumisessa.

36. suhtautuu myönteisesti puolustus- ja avaruusinvestointien lisäämiseen Euroopan kilpailukykyrahaston puitteissa. Komitea kehottaa koordinoimaan näitä investointeja tiiviisti ja luomaan synergioita kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien ja Verkkojen Eurooppa -välineen sotilaallisen liikkuvuuden toimintalohkon kanssa ja korostaa, että Euroopan avaruuspolitiikka tukeutuu vahvaan ja kilpailukykyiseen eurooppalaiseen avaruusteolliseen perustaan, joka on luonnostaan kaksitahoinen. Komitea tähdentää, että siviili- ja puolustusalan käyttökohteet ovat riippuvaisia samoista teollisista valmiuksista ja että tavoitteena ei ole eriyttäminen vaan siviiliavaruusohjelmien selkeän näkyvyyden, ennustettavuuden ja jatkuvuuden varmistaminen Euroopan kilpailukykyrahaston ja tulevan monivuotisen rahoituskehyksen 2028–2034 puitteissa, mukaan lukien Copernicus, Galileo/EGNOS ja IRIS², siten, että siviilialan tavoitteet, palvelut ja alueelliset sovellukset yksilöidään selkeästi ja niitä tuetaan tehokkaasti.

Bryssel 4. maaliskuuta 2026.

Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja
Kata TÜTTŐ